ނަމާދަށް ފަށާއިރު ކިޔާ ދުޢާއަކީ ކޮބާ؟

`

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله

އަޅުގަނޑުމެންގެ މިޒަމާނުގެ ތަރިކައިގައި އިސްލާމްދީން އަށް ނަފާހަތަކަށް ނަގައިގެން އިސްލާމްދީނުގެ ނަމުގައި ބަދަލު އިސްލާމީ އުސޫލުތަކެއް ތަރުތީބުކޮށް ނިސްބަތްކޮށް އަޅުގަނޑު އުޅުމުން މުޖުތަމަޢުގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ކަންތައްތައް ކުރަމުން ދަނީއެވެ. ބައެއް ބަޔަކު ސޫފީ، އިސްލާމްދީނާ އެއްގޮތް ނޫން ގޮތްގޮތަށް ދީނުގެ މައްސަލަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ސަބަބުން ދީނުގެ ހަގީގަތް އޮޅިގެން ދިޔައީ، އިސްލާމްދީނުގެ އަސްލުތައް ބަދަލުކޮށް އަދި އުނިއިތުރު ކޮށް ބިދުޢަތް ނެރުމާއި ބިދުޢަތް ނިސްބަތް ކުރުމާއި އަދި އޭގެ ބައިވަރު ގޮތްތަކާއި އަދި ހަދާފައިވާ ސިޔާސީ އޮޅުމާއި ހިލަފުވާ ކަންތައްތައް، އިޖުތިހާދުގެ ނަމުގައި، ސިޔާސީ މަޞްލަޙަތުގައި، އިޖްތިމާޢީ ކަންކަމުގައި، އަދި މިނޫން އެހެން ވެސް ހާލަތްތަކުގައި ތަޤުލީދުގެ ނަމުގައި އުފެދިފައިވާ ބިދުޢަތްތަކާއި ދީނުގެ ތެރެއަށް ވަދެފައިވާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދީނުގެ ހަޤީޤަތް އޮޅިގެން ދިޔައީއެވެ.

ސަބަބަކީ ދީނުގެ ހަގީގަތް ނޭނގުމާއި ބޭއްވުނު ގޮތަކަށް އަމަލުކުރުމެވެ. އަދި އިސްލާމްދީނުގެ ތަޢުލީމު ހޯދުމުގައި ފަރުވާކުޑަކުރުމެވެ. މިޒަމާނުގައި، އިސްލާމްދީން އުނގެނުމަށް އެއްވެސް ބޭނުމެއް ނުވާ ކަމުގައި ދެކޭ ބަޔަކު ވެސް ތިބި އިސްލާމީ ޤަވާޢިދުތަކާ ޚިލާފަށް، ޙަޤީޤަތް ވިސްނައިދިނުމުގެ ބަދަލުގައި ބިދުޢަތްތައް ފެތުރުމުގައި (މިސާލަކަށް ނަމާދުގެ ފުރަތަމަ ތަކުބީރު)، މިފަދަ ކަންކަން ޢާންމުވެފައި ވެއެވެ. އަދި އެއްބައި ކަންކަމުގައި ބޭނުންވާ ދަލީލު ދީނުގެ އަސްލު ހޯދުމަށް، ހިތްވަރު ދޭންޖެހޭ ބޭފުޅުން، ނަބީ ސައްލައްލާހު ޢަލައިހި ވަސައްލަމްގެ ސުންނަތް ދޫކޮށް ބިދުޢަތަށް ތަބާވުމުގެ ސަބަބުން ނުބައި ކަންތައްތައް ފެތުރިއްޖެއެވެ. އެކަމުގެ ސަބަބުން، الله تعالى އަޅުގަނޑުމެން ރައްކާތެރިކުރައްވާށި، ބިދުޢަތްތަކުން ދުރުކުރައްވާށި އަޅުގަނޑުމެން ކިޔަވައިދެއްވާށިއެވެ.

އިސްލާމްދީނަކީ އިންސާނުންނަށް ކުރިމަތިވާ ހުރިހާ ކަމަކަށް ހައްލު ހުށަހަޅާ، އަދި ދުނިޔެއާއި އާޚިރަތުގެ ސަލާމަތް ހޯދައިދޭ ދީނެކެވެ. މިކަމަކީ އިސްލާމީ ޢާލިމުން، އަދި ބައެއް އިސްލާމީ ފަތުވާ ބޭފުޅުން ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ކަމެކެވެ. އަދި މިއީ ހަގީގަތެއް މިނޫން ކަމަކަށް الله تعالى މިކަންތައް ބާވައިލެއްވި ގޮތުގެ ކަމުގައި ވެއެވެ. މިއީ ދީނުގެ ތަޢުލީމާއި، މިއީ ތަޢުލީމުދިނުމާއި، ރަސޫލުﷲ ގެ ސުންނަތާއި، ސަލަފުންގެ ވިސްނުމާއި، ކަމުގެ ޙަޤީޤަތް ފިޤުހުގެ ގޮތުން ފާހަގަކޮށްދީފައެވެ. އަދި މިފަދަ ކަންކަމުގައި ރަސޫލާ ގެ ސުންނަތަށް ތަބާވުމަކީ އިބާދަތުގެ ރޫޙެވެ. ރަސޫލުﷲ (صلى الله عليه وسلم)އެވެ. الله تعالى އަށް އިޚްލާޞްތެރި

ދަރުން މިފުރިހަމަކުރުމުގެ ދީން، އަދި އެންމެފަހުގެ ނަބިއްޔާއާއި، މުޙައްމަދު(صلى الله عليه وسلم) އެމީހުންނަށް ގެނައި އިސްލާމްދީނުގެ
ތަފާތު އަމިއްލަވެރިކަން ދޭ މަސައްކަތް ތަފާތުވާނެކަމަށް މިހާތަނަށް ކުރެވިފައިވާ ނާކާމިޔާބު ތަޖުރިބާތަކުންނެވެ. އަދި މިހާކަމިޔާބީގެ
ތަޖުރިބާގެ މިސާލުތައް ގޮތުގައި ތިޔަ އެންމެހާ އަޑުއެހުމުގައި އުފެދުނުނަން އަދާކުރު ފާޅު ހުރަހަކާލެވިފައެވެ.

އަދާކުރު ފާޅުއާއި ދުރުކޮށް ނަޒަރުން ހިންގާފައިވާ، އެފާޅުވުން ކުރާ ދަށުވުމަކާއި އަމަލުކުރަމުން ދުރަކާތްތަކީ އެއީ ތަސައްވުފު
ނުފެނުނު އުނިވަސަންތަކުން އެކުވެގެން ކުރެވުނު ސަލަފީ ޖަމާޢަތް ނުވަތަ އިޚްލާޞްތެރިކަމެއް ނަތީޖާގެ ރަނގަޅު
ނުފުނާއެއް ގޮތުގައެވެ. މިބާވަތްތަކުގެ ދެކެވެން ކުރީ އެއްސެކޮށްކަށް އެމީހުން ބައްޔަންވެގެ ކަނަވަރުކަމުގެ ސަބަބަކީ
އިސްލާމީ ނިޒާމެއް، އެމީހާމީހުން ކޮންމެއްޗެއް ޒަމާނުގެ ކުރީގެސަފުއިން ގަނޑުއެޅުމާއި ރިވެތިކޮށް ދަކުވާކަމެ، ދީން އަދި ދުނިޔޭގެ
ރަނގަޅުވެސް ހެދުން ނުފޫޒު ބައެއްގެ ދަރުވާއެއްގެ ފަދަ. ދީން ހެދުން ނުފޫޒު ސަބަބަކީ، އަހަރެމެންގެ ތަޢުލީމު ނަބިއްޔާ(صلى الله عليه وسلم) އިސްލާމްދީން ތަންފީޒުކުރުމުގައި ޝަރީޢަތް ނިޒާމުގެ ހުކުމަކީ ވަރުގަދަ ތަރުބިއްޔަތު އިސްލާމްދީން
ގެންނަން އުފެދުނު ތަން ދަރުވާކުރެވެ. ދީނުގެ ރަނގަޅު ނުސިޔާސަތު ދުރަކާތްތަކު ސަބަބަކީ އިސްލާމީ ވެރިކަމާއި މިހާބަދަލު
ބައްޖަރުކުރަން މަސައްކަތްކުރި ޒަމާނުގައި، މިސާލަކަށް އަޚްލާޤީ ސަރަޙައްދު، ސިޔާސީ، އަދި އިޖްތިމާޢީ އިސްލާމީ ނިޒާމު
ތަންފީޒުކުރުމަށް މުޅި ދީނުގެ ހިތާ ކުރު ޖަޒީރާކައި އެއްވެ އުފެދުނު ހަރަކާތްތަކުން އަދި އެކިޒާމު ވަރުގަދަކުރާ ކުރާ
މަސައްކަތްތަކަކީ މިހެދުމެއްގެ ނުހައްޔަރު ޚިލާފުވާ މުޖުތަމަޢު ކަނޑައެޅި ވާނެވެ. އަދި މި ޖަމާޢަތް ނިޒާމު ގެދުރުވެރިކަން
އެއްބަސްވުން ހިފުން އެމީރުލްމުއުމިނީ ކުޅަދާނަ ގިނަމުހިން ފަރާތްތަކުގެ އަނިޔާވެރިކަމާއި އެއްކަން ޤައުމުކަނޑައާއި އަދި ދާދި
ފަހުން ހަމަ މި މުސްލިމު ޖަމާޢަތްތަކުގެ ތަނަވަސް ފަރާތްތަކުގެ ހެދުން ބަހައްސަ، އެމީހާއާއި ދީނުގެ ކުރިން
ބާރުތަކެއް ނުފޫޒުން ވަޢުދުވެވަޑައިގަންނަވާ ކަންތައްތަކާއި ކަމުގެ ކޮންމެ، އަހަރެމެންގެ އުންމަތަކަށް ކަނޑައަޅަ ހުރިހާ، ތަފާތު
ނުވިޔާ ޤާނޫނީ ކުރިއަރާކަން، މިއަދުވެސް ވެއެވެ. ދެއް މިހުން ނުފޫޒުހަމަ ދަރަ އެކި ދަރު ވީ ހިތްޖެހެވެ. އެނގިލެ މިދަރަޖަތުގެ
ކުރިން ފާއިދާ ހަމަގައި ދިފާޢު ދަރު ތަފާތު ތަނަވަސްކަމާއި ބަރު ކުރީ އިސްލާމީ ނިޒާމެއް ނުއުފެދުނެވެ. ދެއް ދިފާޢު ދަރު ތަފާތުކަމަށް
ކާމިޔާބު ފާޅުކަމުގެ ފަހުން ގައުމުގެ ނިކުންނަން ތަފާތުކަމެއް ނުނެވެ.

އަހަރެމެން ހައިރާންވާނީ އިސްލާމީ ކަލާމު އަންގަނޑުން ދުނިޔޭގައި އުފެދުނުކަމަށް ކަނޑައަން ކުރި ތަފާތުވަނީއެވެ. އެއީ ހުރަހަމައްޔާ
އެންމެ ބޮޑު މުދަލަށްކަށް ކަލާމީ އަންގަނޑު އިސްލާމީ ހަރަކާތް ވިއްސާރަށް ކަނޑައަޅަން، ކަނޑައަޅަން މީހުންގެ ދިޔައީ ކަމުގެ ވިއްސާރަވައި،
ކަނޑައަޅަން ރައްދުވަން ވިސްނުމުގައި ކަނޑައަޅަ ތަޢުލީމްވާނީ، އިޖުތިމާޢީ ހުވަފެންވެސް އިޖުތިމާޢީ ނިޒާމުގެ ބާރީ އިސްލާމީ ނިޒާމު
ނުވާ ތަފާތުވެއެވެ. އަދި ކިހިނެއް؟ މިދިޔަފަހަރު ބަރަކާތުގައި ކަނޑައަޅާ އެކަނޑައެޅި ނުވެއެވެ. އެއީ ކަނޑައަޅަން ކަލާމީ
އަންގަނޑާއި ހަމަހަމަކަމުގެ، އެކަލާމީ އަންގަނޑަށް އިސްލާހުވެރި ނުވެވޭނެއެވެ. އެއީ ދިމާގެ ދިޔައީ ކަމުގެ ވިއްސާރަ މިހާގެ
އަޚްލާޤީ ނިޒާމު ފާފަ، އެހެން ގޮތަކަށް ބަދަލުވެގެން ވާނެއެވެ.

އިސްލާމްދީނާއި އިބްލީސް ގެނައުމުގެ ނަމޫނާގައި ފުރަތަމަ ކަލޭފާން އަހަރެމެންގެ ބައްޕަ އާދަމްގެ ބަޔާނަކުވީއެވެ. ދީނަށް ލާބަހުރި ވިސް
އާންމުން ކަންބޮޑުގެ ހެދުމުގައި އިން ހިތަވަރު އިތުބާރުކުރިއެވެ. ނަމަވެސް الله تعالىއަށް ޝުކުރު ހުއްޓެވެ. ހިތަވު، ހިތަވުގެ
ސިފަ ފާކަން ވަސްސުންކަން ފާޑުކިޔަން ފަހަރުވީއެވެ. ހުދު ދަވާދުލިހާސް، އަދި ކަޅުހެދު ރީތި ހެދުމުގެ ދިހަސް ހިތަވުޖެހި
ހިތަވަކަށެވެ. ރިޔާސް ނިޔާމަތު ރަނގަޅު ނިޔާމަކަށް ހުދުމަސްބަކައި ވިއްސާލި ދީނުގެ ސަކަބޮނޑު ބަރަހަނާކަން ރަނގަޅަށް ނިމާ
ނުވެވި އުޅެނިކޮށް އަނެއްކާވެސް ދީނުގެ ނަމުގައި ބިދުޢަ ކަސްބި ވިހާރަގެބަކަށް ކޮށްފައެވެ. ވަޒީރާއާއި، އިނގިރޭސި ރާނީ،
މިސާލަކަށް ދަރުކައިގެން ބަރުދުލުމަޖީދު އާނަގެ ޖީ.އެމް.ޑީ އަރުޝަދުއާއި ނަގައިގެން އިނދު ރިހާސް ނިޔާމް
ރަނގަޅުކަންކަން، އަބޫ(رضي الله عنه) އަދި އުސްމާން(رضي الله عنه) ކާމިލްއިން ކަރައްތިކަމުގެ ތަރުގެ ހުރިއިރު އިނީ ކިޔައް
މިހުންނަން ފުރާވާރިކަރުނަކަމުގެ އުނދިމުރާއިބޭހާ ހިތަރު އަރައެވެ. ރިހާސް އަދި ބަރުވަގާނީ ނިޔާމަތު ޖެހޭކަރުސިއާއި ގުޅިގެން
އަޔައްސިނަމަ، އިސްލާމްދީނާއި މުޅިން ތަޙުރީފު ނިޔާމްތަކުގެ. މިހަރު ފާހަގަ ފުރާވާ، ރައްޔިތުން، ދީނުގެ ނަމުގައި ކާފިރުއި
ދިމާއަށް ދަމާ ގެންދާއިރު ކަލޭފާން الله تعالى އަށް ބަރުވެރި ނުވަނީ ހެއްޔެވެ؟ އިލާހީ، އަޅުގަނޑުމެން ފަހަތުގައި ނަމާދު
ނުކުރެވޭނެ ކަމަށާއި އަދި ކާނގެ ދުރުބަދަލުކުރެވޭނެ ނުރުހުން ފަތުރަވާގައި އަޅުގަނޑުމެން ހުއްދަކުރުން އަދި އަޅުގަނޑުމެން ތާއީދުކުރާ
މައްޗަށް އުފުލާލެވޭ ނުކުރި، ދީބިދުން އުޅުމުގެ ބޭނުންތައް ބާރުހުރި މުއްސަދިންނަށް ފައިދާވެ، އަދި ނިކަމެތިންނަށް
ފައިދާވެ ހުރި މާރުމުންބާ ހިފަން އެކަށެވެ. ދީން މިފަދަ އަކީއްކާވެސް ދީނުގެ ސަރުކާރި ތިރިހުރި ކަސްބު ބަޔަކު، ކަލޭފާނުގެ
މާލިޔާކަށް އުޅުމަސް ފަރުދާއަށް ނުޖެހި ފާޅުކަންދީފައެވެ. ތިމަންނާމެން ތާއީދުކުރާ ދިނުމުގެ އުސޫލު ބަރުސަގު މިހަކަން
ހިފަހައި ތިމާއީދުކުރިމާދަން ބޭނުއީދުކުރި ކޮން ދީނަކުން ހިދާޔަތާ ހިތަ އަރައެވެ. އަންނަނި ކަލޭފާނުގެ ދީނުގެ ވިސްނައިން
ފާރަލާ މިހެއްޗެ ގައިގައި އިސްލާމްދީން އަރަގަސްނަ ކަލަފަ ދީނުއްޔާ ހިތަ އަރައެވެ. ގައިމުވެސް ބަދަލުކުރެއް ޝާރިޢުކަލްޕިނީ
މިބިނދުން ފަދައިންކަން ތަޤުދީރެވެ. މުސްލިމުން ތާއީދުކުރަންވާނީ ފުރަތަމަ އިސްލާމީ ވެރިކަމަށެވެ. އެއީ އުޅުމަކީ ތާރީޚު
ބޮޑުވާއި އިނގިރޭސިވިލާތުގެ ނަފްސާނީފަރުދާއް ބޭނުން ކަލޭގެ ދެކޮށް އިސްލާމްދީނައް ހުރީވެ. ނަމަވެސް އަހަރެމެންގެ މުޙައްމަދުގެ
ނަބީއްޔާ(صلى الله عليه وسلم)އަށް الله تعالى ހުކުމެއް މަތިން ބާވައިލެއްވި، އިންސާނިއްޔަތަށް ދިމާވާ ހުރިހާ
މުޝްކިލަކާއި އަނިޔާވެރިކަމުން ސަލާމަތްވާނެ ނިޒާމެވެ. މުސްލިމުން އެވެދެކުން، އަޅުވެރިކަމުން ނުކުތް، الله تعالىގެ
އަޅުވެރިކަމަށް ގެނދާ ނިޒާމެވެ. އަދި ޖަމާޢަތުގެ ބޮޑު ހާކިމުންނާއި، ގަނޑުވަރުގެ، އިމާރާތްތަކުގެ، އަދި އެންމެހާ އިންސާނީ
އަނިޔާވެރި ނިޒާމުތަކުގެ ނިޒާމުތަކުން ނުކުތް، އިސްލާމީ ނިޒާމުގެ އަދުލު އިންސާފުގެ ދަށަށް ގެނައުމަށެވެ. އަދި
މިދުނިޔޭގައި މިހެން މިއުޅޭ ބަރުވެރިކަމާއި، ފަގީރުކަމާއި، ނުބައި އަޚްލާޤުންނާއި މިފަދަ ހުރިހާ ވަބާއަކުން ސަލާމަތް ކުރުމެވެ،
ދުނިޔެއާއި އާޚިރަތުގެ ބާރަކާތުގެ ދަރަޖައިން ދަމަހައްޓައި ނިޒާމަކަށް ދިނުމަށް ނިޒާމެވެ. ބާރުގެ ނަތީޖާ! الله تعالى ގެ ޝަރީޢަތް ދުނިޔާ އިމާރާ
ޝަރީޢަތުގެ ވެރިކަން ދުނިޔެ މިއަދުން ހިދާޔަތް ގެނދާނީ الله تعالى އަހަރެމެންނަށް ދެއްވާ، ޢިލްމުވެރިން އިސްލާމީ ދަޢުވަތު
ދުރުހިފާ އަދާކުރައްވާށެވެ އަޅުގަނޑުމެން ކަމަށްވާނީ ބަރާބަރު. މިކަމުގައި ޖަމާޢަތް، މުސްލިމުން ނަޞޭޙަތް، އިޚްލާޞްތެރި
އިސްލާމީ ދައުލަތް، ޚާލިޞް ދަޢުވަތް، ހަޤީޤީ ޝަރީޢަތް، އުމަތުގެ ނަޞޭޙަތް ވާނީ ހަމަހަމަކަމެވެ. އިސްލާމީ ދަޢުވަތު ނަފްސާނީ ނަތީޖާ

ނަޖިސް ދޮންނާކަށް ނޫނެވެ. ނަމަވެސް ޠާހިރު ކުރުން ދޮންނާނެވެ. ހަމަމީހާގެވެސް ނަސްބަށް ތަޔާރުވިޔަސް އެންމެންވެސް އެ ގެންނަން މަސައްކަތްކުރަނީ ޠާހިރު އިސްލާމްދީނާއި ތައާރުޒުވާ ނަޖިސް ނިޒާމެކެވެ. ވީމާ ވަކިވީހެން ދޫކޮށް، ވަކިވީހަކަށް ތާއީދުކުރާކަށް އަހަރުމެންނަކަށް ނުކެރޭ. ނަމަވެސް އަހަރުމެންނަށް އޮތީ ހަމައެކަނި ސަލާމަތުގެ މަގަކީ މިހުރިހާ ނަޖިސް ނިޒާމެއް ދުރަށްލާ، ފުރިހަމަ އިސްލާމީ ނިޒާމެއް ގެނައުމެވެ.

އަދާލަތު ޚާދިމް، ބުރުމާ ގާސިމްއާއި ޔާމީން ގުރޭސާ، ދިނަ ބައްޕަ އޭ ނުހަނު ވިޔާނުދާ އަމަލުތާ ބޮނާ އަޒު އިލްމުވެރިންގަޔާ މަޖިލިސް ނޫނެވެ. އާންމުންނަށް ނޫނީގެކަމެ ބޭރުން ކަމަށް އަތަށް ޖުމްލީ ނަމުގެޖަންބާއްބައް ކަމެވެ. ވީމާ ނަމުގެޖަންބާއްބައް ކަރިޖެހުމުގެ ހައިރާންކަމަކީ ކޮބައިތޯއެވެ؟ އެމީހުންނަކީ ތިޔަބައިމީހުންގެ ދީނީ ވެރިންކަމަށް ހީކޮށް، ތިޔަބައިމީހުން ނަރަކައިގެ މަގަށް އެގެންދާ ގެންދިއުމަށް ކޮށްނުބޮޑުވާ ޖަމާޢަތެވެ.

والسلام